

Menestystä
maalle

CAP 2021-2027

6.6.2019

Juha Lappalainen

Miten pääsemme tavoitteisiin?

1. Kannattava liiketoiminta politiikan keskiöön..
2. Markkinoiden toimivuus ja merkitys..
3. Aitoa yksinkertaistamista..
4. Rahoitus kuntoon..
5. Enemmän kehittävää, vähemmän säilyttävää..
6. Kohdennetumpia toimenpiteitä..
7. Tuotannon kestävyydestä mahdollisuuksia, ei rajoitteita
8. Parempia riskienhallintavälineitä..
9. Katse nuoriin ja tulevaisuuden yrittäjiin..
10. Yrittämiseen kannustava meininki..

Hallitusohjelma: maatalous

Vuosi 2020

- Turvataan maaseudun kehittämisohjelman rahoitus vuodelle 2020 (130 Me -> ympäristökorvaus 88 Me, LHK 42 Me)
- Makeran pääomittaminen (100 Me)
- Uusien luomusitoumusten teko 2020–2024 (28 Me)*

Ohjelmakausi 2021-2027

- **Maatalouden ja maaseudun kehittämisen rahoituksen taso turvataan**
- **Selvitetään uusien investointien rahoitusvälineiden käyttöönottoa sekä maatalouden saattamista Finnveran palveluiden piiriin**
- **Luodaan ohjelmakauden valmistelussa väline edistämään maatalojen sukupolvenvaihdoksia.**

Muuta:

- Biokaasu, lannankäsittely ja ravinteiden kierrätys (55 Me)*
- Elintarvikevienti (10 Me)*
- Tilusjärjestelyt, tulvasuojelu ja peltojen vesitalous (26 Me)*
- Eläintautien torjunta (10 Me)*
- Luonnonvaratalous ja vesiviljely (18 Me)*
- Tutkimus (20 Me)*
- Muut kohteet (21 Me)*

Määrärahalisäyksiä yhteensä hallituskauden aikana 418 Me, josta pysyviä menolisäyksiä* 35 Me/vuosi (140 Me kauden aikana)

Hallitusohjelman kirjauksia maataloudesta

- Kohdennetaan tuet aktiiviseen ja kestävään ruuantuotantoon
- Tulevalla ohjelmakaudella tukien painopiste suunnataan aktiiviviljelyyn sekä parantamaan eläinten hyvinvointia ja ympäristön tilaa
- Hillitään tukien pääomittumista peltomarkkinoille uuden ohjelmakauden valmistelussa
- Palautetaan sadonkorjuuvelvoite, jos valvontaa koskeva EU-lainsäädäntö ja uudet valvonnan välineet sen mahdollistavat
- Toteutetaan peltorakenteen kehittämisohjelma, jossa sujuvoitetaan prosesseja ja vauhditetaan tilusrakenteen kehitystä
- Uuden ohjelmakauden valmistelun yhteydessä uudistetaan Makeran toimintaa, jotta uusien rahoitus- ja takausinstrumenttien hyödyntäminen on mahdollista ja vaikuttavaa
- Luodaan ohjelmakauden valmistelussa väline edistämään maatalojen sukupolvenvaihdoksia

Hallitusohjelman kirjauksia maataloudesta

- Lainsäädännöllisin toimin ei aiheuteta lisäkustannuksia ilman kompensatiota maatalousyrittäjille
- Maataloutta voidaan harjoittaa kestävästi ja kannattavasti koko Suomessa
- Maatalousmaan päästöjen vähentäminen ja hiilensidonnan vahvistaminen
- Laajennetaan peltojen kipsi-, rakennekalkki- ja ravinnekuitekäsittelyä joko osana maatalouden ympäristötukiohjelman tai erillistoimin
- Kehitetään tukijärjestelmää eläinten hyvinvointia parantaviin investointeihin, jotka menevät lain vaatimuksia pidemmälle tai toteuttavat lain määräykset ennen säädettyä siirtymäaikaa
- Käynnistetään kannattavaan ruuantuotantoon soveltumattomien peltojen sekä käytöstä poistuneiden turvetuotantoalueiden metsitys- ja kosteikko-ohjelma
- Vahvistetaan luonnon monimuotoisuutta maatalouspolitiikan keinoin
- Pienennetään maatalouden vesistövaikutuksia
- Tuetaan biokaasuinvestointeja ja uusia lannankäsittelytekniikoita
- Otetaan käyttöön ravinnekiertoon perustuva biokaasun tuotantotuki

Monivuotinen rahoituskehys - MFF

- EU-komission esityksessä leikkaus kohdistuu suhteellisesti eniten maaseudun kehittämismääräisiin varoihin
 - Erityisen hankala Suomelle, kun osuus maaseuturahoista on suhteellisen suuri
 - Määräraha nimellisesti samalla tasolla koko ohjelmakauden

EU rahoitus/vuosi	2014 – 2020 milj. e	2021 – 2027 milj. e	Muutos milj. e	Muutos %
EAGF (I-pilari)	524	511	-13	-2,5
EAFRD (II -pilari)	340	292	-48	-14,1
YHTEENSÄ	864	803	-61	-7,0

Maatalouspolitiikan uudistamisen aikataulu

Ajallinen ulottuvuus (oletus):

- **Nykyinen ympin sitoumuskausi – Siirtymäkausi – Seuraava ohjelmakausi**
– 2019 **vai 2020** 2020(1) – 2022 2023 – 2027

- **Tulotuet**

Suorat tuet – Maaseutuohjelma – Kansalliset tuet

Investointituet

MAKERA – Maaseutuohjelma – Korkotuki

LUTU

Komission 9 tavoitetta CAP -uudistukselle

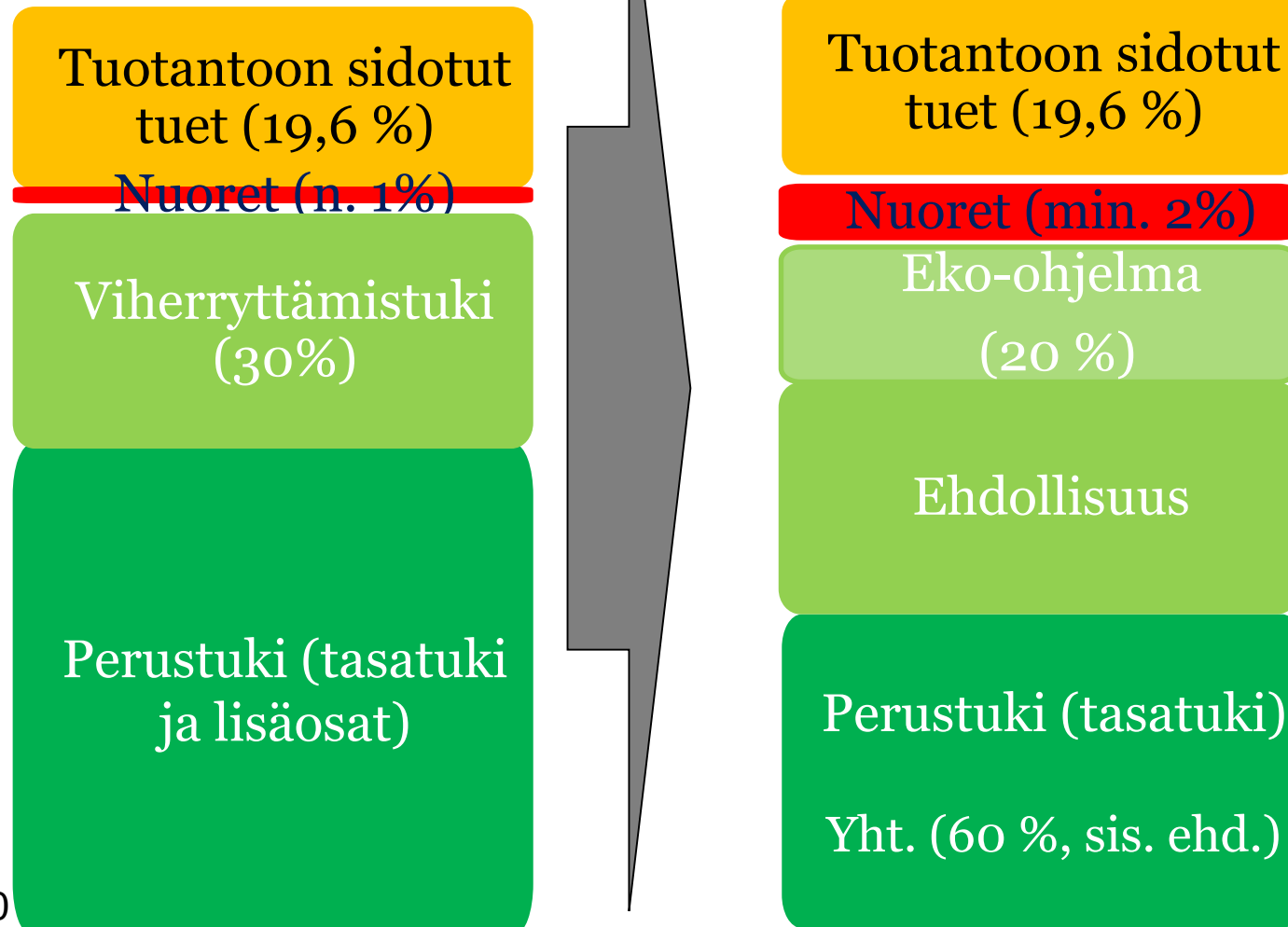
CAP-asetukset (I -pilari)

- Strateginen suunnitelma monimutkainen ja yksityiskohtainen
- Jäsenmaakohtainen jousto suorissa tuissa on edelleen melko vähäinen
- **Tuotantosidonnaiset tuet** laadullisilla tai tuotannon säilyttämisen kriteereillä nykyisille tuotteille enintään 10 % (+ 2 % valkuaiskasveille)
 - **Suomella mahdollisuus jatkaa nykytasolla (19,6 %), kantaluku tosin pienenee**
 - **Vahvistetaan edelleen asetustekstissä**
 - **Aiempaa tiukempi kytkentä mm. sisämarkkinahäiriöihin ja vesipuitedirektiiviin**
- **Tukikatto** 100.000 euroa suorissa tuissa, ~~mutta aleneva 60.000 eurosta~~
 - ~~• - 25%: 60 - 75 000 eur/50%: 75 - 90 000 eur/75%: 90 - 100 000 eur~~
 - Katto voidaan nostaa viljelijän laskennallisella palkalla, **max 50 %:lla** maksetuilla palkoilla sivukuineen tai palkkaindikaattoreilla
 - Leikatut varat pienille tiloille, tuotannosta irrotetulle tuelle tai II-pilariin
 - **Ei tarvitse soveltaa, jos käyttää min 10 % suorista tuista uudelleenjakotukeen**
- **Eco-scheme** pakollinen jäsenmaille, mutta vapaaehtoinen viljelijöille
 - Ympäristötoimet kolmessa osassa: ehdollisuus, eco-scheme, ympäristökorvaus
- **Tukioikeuksista voidaan luopua**
- **Nuorille voidaan maksaa korotettua tukea 7 vuotta (max keskim. -hehtaareille)**
- **Pienten viljelijöiden järjestelmä pakollinen**

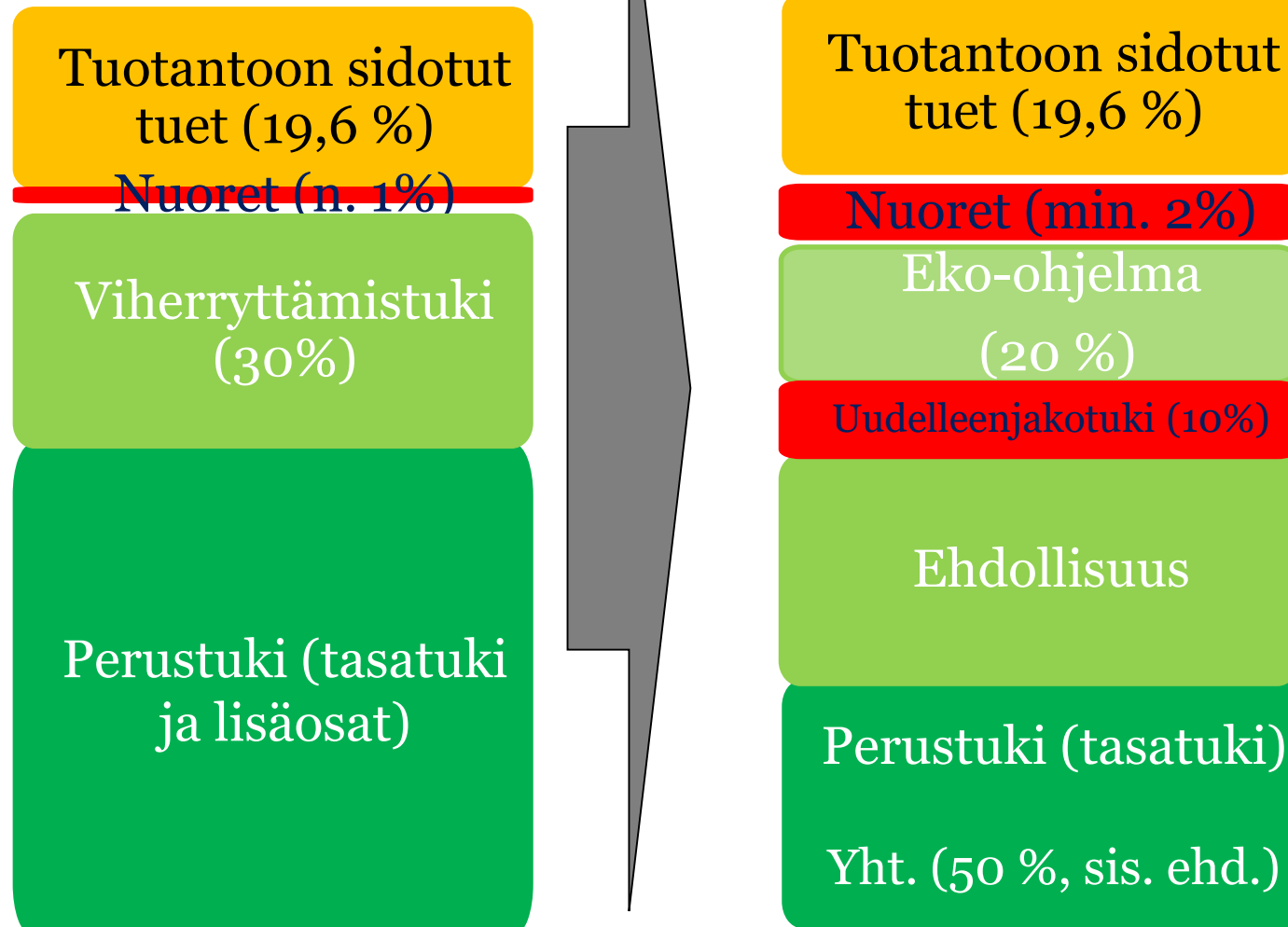
EU:n kokonaan rahoittama suora tuki 2015 – 2027

Vaihtoehto A, tukikatto 100 000 euroa (tasatuki + tuotantoon sidotut tuet)

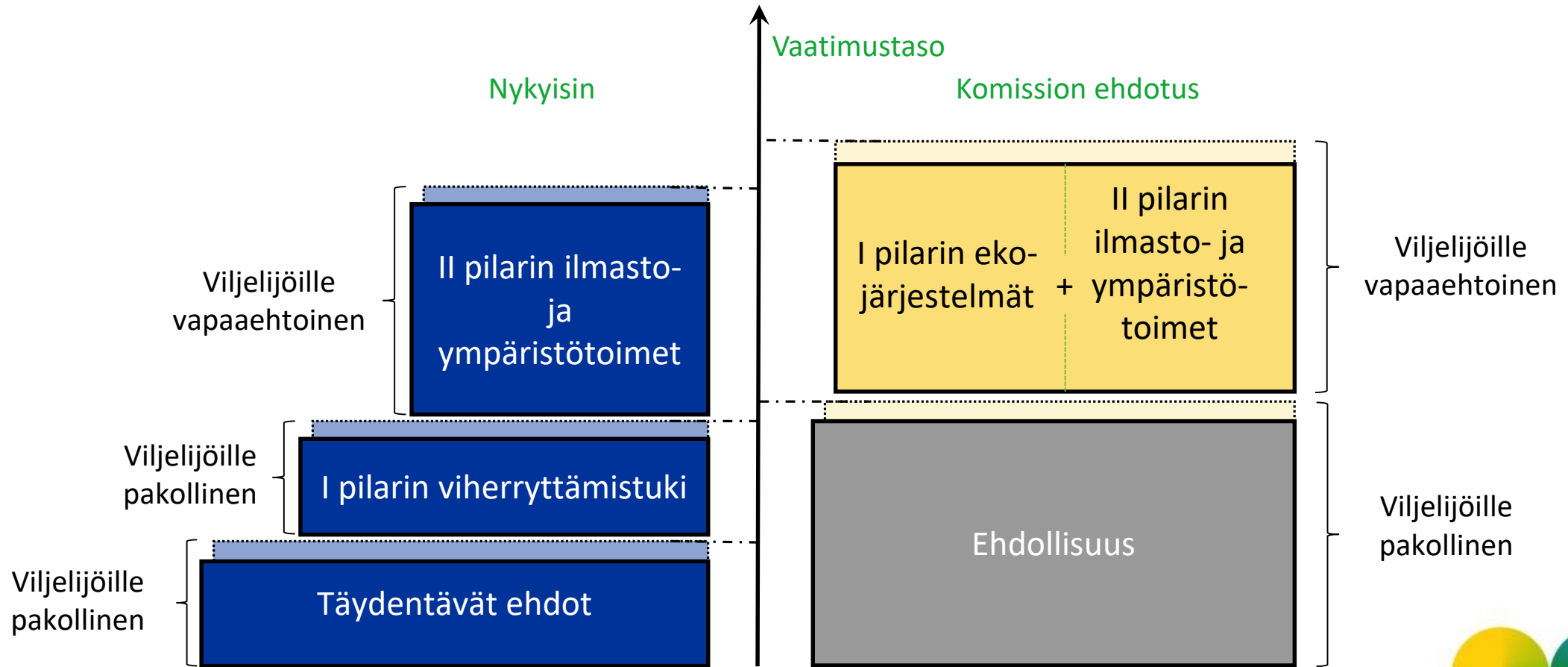

EU:n kokonaan rahoittama suora tuki 2015 – 2027

Vaihtoehto B, uudelleenjakotuki -ei tukikattoa

CAP:n ilmasto- ja ympäristötoimet

Ehdollisuus (komission esitysluonnos, sis. SMR ja GAEC)

(suorien tukien edellytys -> ympäristökorvaukseen/ekojärjestelmän alla tiukemmat ehdot)

- No back-sliding
 - Vaatimusten/rahoitusosuuden on oltava tiukemmat kuin nykyiset täydentävät ehdot + viherryttäminen
- ~~Farm Sustainability tool (management)~~ -> pitää sisällyttää eko-järjestelmään
 - <https://www.figma.com/proto/WYUoKmrX5ahE8VkGomwns8X/Farmer-app?node-id=870%3A48513&scaling=scale-down&redirected=1>
- Turvemaiden muokkaus- ja kyntökielto ”asianmukainen käyttö” säilyttäminen Natura –alueilla
 - Asianmukainen käyttö pitää sisällyttää eko-järjestelmään
- ~~Paljaan maan kieltäminen talvikaudella, herkillä jaksoilla~~ vähimmäiskasvipeitteisyyden määrittäminen herkillä jaksoilla
- Rinnepeltojen maanmuokkauksen –management asianmukainen peltojen muokkaus eroosion vähentämiseksi -> huomioitava rinnepellot
- Viljelykierto
- Pysyvien nurmien säilyttäminen, säädös vuoden 2015 muodossa (kireä) tai omnibus –versio
 - Viitealan määräytymisvuosi 2019 tai aiempi
- ~~Minimalian määrittäminen, joka aktiivisen maataloustuotannon ulkopuolella (EFA) ja puiden/pensaiden kaatamiskiello lintujen pesintäaikaan~~
 - EFA pitää sisällyttää eko-järjestelmään
- Suojakaistat vesistöjen varsille (ei tarkempaa määrittelyä)

Eko -järjestelmä

- Ilmasto-, ympäristö- tai **eläinten hyvinvointi** –peruste
- Jäsenmaan pitää sisällyttää järjestelmään **vähintään** vähimmäisalan määrittäminen, joka on aktiivisen maataloustuotannon ulkopuolella, ravinneyökalun käyttö ja turvemaiden asianmukainen käyttö
- Vaatimukset:
 - Pitää ylittää hyvän maatalouskäytännön vaatimukset
 - Pitää ylittää eläinten hyvinvoinnin, ravinteiden ja kasvinsuojeluaineiden käytön osalta EU – lainsäädännön taso
- Korvaus e/ha tai e/tila -> voi olla eri tasoja vaatimustason mukaan

CAP-asetukset (II -pilari)

- Naisille (shall), digitalisaatiolle (may) ja uusille viljelijöille (may) voi rakentaa omat toimenpiteensä
- EU:n osarahoitusprosentti maaseutuohjelmassa vähintään 20 %
- Vähintään 30 % maaseutuohjelmasta ilmasto- ja ympäristötoimiin **ml. mm. biodiversiteetin alenemisen estäminen, laatu järjestelmät ja eläinten hyvinvointi**
 - Luonnonhaittakorvausta ei lasketa **40 % voidaan laskea** mukaan tähän osuuteen (kuten nykyään)
- Vähintään 40 % koko CAP-rahasta käytettävä ilmastotoimiin
- **Vähintään 30 % investointeihin ja riskienhallintaan -> haaste!**
 - **MI. digitalisaatio, riskienhallinta, exit payment, tiedonvaihto, naiset (pakollinen) ym.**
- Nuorille viljelijöille min 10 milj. e/vuosi
- Korvaukset (ympäristö, eläinten hyvinvointi, luomu) maksettava lisäkustannusten tai tulonmenetyksen perusteella
- Metsätoimenpiteet mahdollisia nykyistä laajemmin
- Riskienhallintavälineiden (jäsenmaalle pakollinen) omavastuu 20 %
- Exit payment voidaan maksaa 5 v ennen varsinaista eläkeikää

Miten pääsemme tavoitteisiin?

1. Kannattava liiketoiminta politiikan keskiöön..
2. Markkinoiden toimivuus ja merkitys..
- 3. Aitoa yksinkertaistamista..**
4. Rahoitus kuntoon..
5. Enemmän kehittävää, vähemmän säilyttävää..
6. Kohdennetumpia toimenpiteitä..
7. Tuotannon kestävyydestä mahdollisuuksia, ei rajoitteita
8. Parempia riskienhallintavälineitä..
- 9. Katse nuoriin ja tulevaisuuden yrittäjiin..**
- 10. Yrittämiseen kannustava meininki..**

